

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	33516
Nom	Drets humans: drets socials
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1311 - Grau de Treball Social	Facultat de Ciències Socials	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1311 - Grau de Treball Social	21 - Dret	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
GARIBO PEYRO, ANA PAZ	170 - Filosofia del Dret, Moral i Política

RESUM

“Drets humans: drets socials” és una assignatura bàsica del títol de grau en treball social. Es tracta d'una matèria de caràcter introductori a la dimensió jurídica relacionada amb el treball social. Aquesta assignatura es proposa acostar a l'estudiant de treball social a l'àmbit del dret en tres aspectes bàsics: els drets humans, amb especial atenció als drets socials; els sistemes jurídics com a institucions garants d'aquests drets, és a dir, l'Estat de Dret en les seues diverses modalitats i la projecció dels drets humans en la dimensió ètica de l'exercici del treball social.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1311 - Grau de Treball Social

- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Capacitat per a actuar en la resolució de les situacions de risc amb les persones, així com per a les pròpies i les dels col·legues de la professió.
- Capacitat per a administrar i ser responsable, amb supervisió i suport, de la pròpia pràctica dins de l'organització.
- Capacitat per a demostrar competència professional en l'exercici del treball social.
- Capacitat per a establir i actuar per a la resolució de situacions de risc prèvia identificació i definició de la seua naturalesa.
- Capacitat per a contribuir a l'administració de recursos i serveis col·laborant amb els procediments implicats en l'obtenció, supervisant la seua eficàcia i assegurant la seua qualitat.
- Capacitat per a gestionar, presentar i compartir històries i informes socials mantenint-los complets, fidels, accessibles i actualitzats com a ajuda en la presa de decisions i valoracions professionals.
- Capacitat per a treballar de manera eficaç dins dels sistemes, xarxes i equips interdisciplinaris i multiorganitzacionals amb el propòsit de col·laborar en l'establiment de les finalitats, objectius i temps de durada dels mateixos contribuint igualment a abordar de manera constructiva els possibles desacords existents.
- Capacitat per a participar en la gestió i direcció d'entitats de benestar social.
- Capacitat per adquirir i dominar els coneixements disciplinaris necessaris per a l'anàlisi de la societat contemporània, la seva estructura i la seva dinàmica, entre els quals s'inclou analitzar la complexitat dels fenòmens socials adoptant una perspectiva multidisciplinària (Economia, Dret, Sociologia, Antropologia, Història, Psicologia i Salut).

RESULTATS DE L'APRENTATGE

RA-1 Coneix i comprèn els fonaments i la teoria dels drets humans, l'evolució dels drets i la seua dimensió internacional.

RA-2 Coneix i comprèn el concepte, les característiques i les garanties dels drets humans.

RA-3 Coneix i comprèn la protecció dels drets humans en l'ordenament jurídic espanyol — amb especial atenció per als drets socials—, els principis de l'estat de dret, l'estructura del sistema de fonts del dret, el marc legal i els procediments de l'exercici i exigibilitat dels drets.

RA- 4. Coneix i comprèn les normes que regulen les relacions personals i familiars des de la perspectiva dels drets humans: la seua concreció en la normativa espanyola.

RA-5 Coneix el marc jurídic de la protecció de dades de caràcter personal i les seues implicacions en la intervenció del treball social.

RA- 6. És capaç d'integrar en el treball social les exigències que imposen les normes jurídiques i les normes de prestació de serveis (inclosa la naturalesa de l'autoritat, l'aplicació pràctica de la llei, la responsabilitat legal i les tensions entre normes legals, polítiques i pràctiques).

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Drets humans, concepte. Evolució: procés de positivació, generalització, internacionalització i especificació.

Els drets socials com a drets humans: el camí de la ciutadania. La ciutadania liberal i el procés de positivació. El procés de generalització dels drets: el trànsit de l'estat liberal a l'estat social. Tipus d'estat de benestar.

Evolució en el reconeixement dels drets: procés d'internacionalització i desespecificació. Instruments de desenvolupament i codificació dels drets en l'àmbit de les Nacions Unides. Instruments de desenvolupament i codificació en l'àmbit europeu. El procés desespecificació.

2. Trets característics dels drets humans. El seu reconeixement en l'ordenament jurídic espanyol. Drets humans i necessitats bàsiques.

Indivisibilitat dels drets humans. La identitat estructural dels drets. Els drets humans com a drets subjectius. Les situacions jurídiques protegides: llibertat o facultat, pretensió, potestat i immunitat. Distinció conceptual entre drets i garanties. Les obligacions relatives als drets. Obligació de respecte, protecció i satisfacció.

Drets humans i necessitats bàsiques. Concepte de necessitats bàsiques. Les necessitats com a fonament dels drets socials. Un catàleg de necessitats

3. Principis de l'estat de dret.

Protecció dels drets humans en l'ordenament jurídic espanyol. Estructura de fonts del dret.

Principis de l'estat de dret: imperi de la llei, protecció de drets i llibertats, separació de poders.

Estructura de les fonts de drets i principis d'aplicació i interpretació jurídica.

4. El marc jurídic i els procediments de l'exercici i exigibilitat dels drets. Especial atenció per als drets socials.

Garanties dels drets en l'ordenament jurídic espanyol. Garanties generals i garanties específiques. Modalitats d'exigibilitat dels drets socials. Exigibilitat directa i indirecta.

El procediment administratiu i la protecció de drets davant l'administració. El procediment contenciós administratiu especial per a la protecció dels drets fonamentals de la persona.

La protecció dels drets humans en l'ordre internacional. Els mecanismes de protecció en els tractats internacionals i regionals. Especial esment dels mecanismes de protecció al continent europeu i a la UE.

5. Els drets relacionats amb la protecció de la llibertat. Dret a la intimitat i al control sobre la informació personal. Les seues implicacions en el treball social.

La relació entre la llibertat i els drets socials. Classificacions i dimensions de la llibertat. Problemes actuals de la llibertat i la autonomia.

Implicacions per al treball social. Dret a la intimitat i control sobre la informació personal. Confidencialitat i secret professional. Consentiment informat.

El codi deontològic del treball social. Codis deontològics: concepte i sentit. El codi deontològic internacional i l'espanyol. Relacions entre les declaracions de drets humans i el codi deontològic del treball social.

6. Els drets de protecció de les relacions personals i familiars des de la perspectiva dels drets humans i la seua concreció en la normativa espanyola.

De la família a les famílies: aspectes d'una institució en continua transformació. La protecció de les relacions personals i familiars des de la perspectiva dels drets humans. La protecció de la família i de les relacions personals en l'ordenament jurídic espanyol.

7. Drets socials: el dret a l'educació, a la salut, a l'habitatge.

Dret a l'alimentació. Contingut i abast del dret. Elements. Obligacions. Titularitat i accés. Especial atenció per a les persones en situació de vulnerabilitat.

Dret a la salut. Contingut i abast del dret. Elements. Obligacions. Titularitat i accés. El dret a la salut de grups socials específics.

Dret a l'educació. Propòsit i objectius de l'educació. El dret a la llibertat d'ensenyament: a) dels pares i tutors; b) la llibertat acadèmica i l'autonomia de les institucions. Les obligacions generals de l'estat de respectar, protegir i complir. Les obligacions concretes.

Drets habitacionals: el dret a un habitatge adequat. Elements del dret. Obligacions dels estats. Justiciabilitat. Els desallotjaments forçosos.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	5,00	0
Elaboració de treballs en grup	10,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Lectures de material complementari	15,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	15,00	0
Preparació de classes de teoria	5,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	5,00	0
Resolució de casos pràctics	5,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Les classes es desenvoluparan cada setmana en 2 sessions d'1h 30' aproximadament.

Durant les sessions per a l'adquisició **de coneixements i destreses**, s'utilitzaran lliçons expositives, remissió a manuals i dinàmiques de treball que faciliten la comprensió i assimilació dels continguts teòrics a partir de casos, problemes o anàlisi de textos.

- En les sessions de classe s'assenyalarà on es troba el nucli fonamental dels temes i on es pot aprendre el que no s'ha entès de la lectura i estudi dels manuals. Veurem alguns dels continguts del programa, si escau, amb explicacions d'allò que resultarà més complex. El contingut es troba en els manuals ressenyats en la bibliografia bàsica. L'exercici final (examen) versarà sobre el contingut del programa i suposarà el 60% de la qualificació final. Cal superar l'exercici final per a aprovar l'assignatura.

- A l'aula farem exercicis, comentaris de text, resolució de problemes, dinàmiques d'aprenentatge col·lectiu, etc., a partir de materials de treball dipositats a l'Aula Virtual que a més poden servir per a seguir les classes.

Per tot això, les metodologies docents seran:

1- Lliçó magistral participativa.

- 2- Debats i discussions, participatius.
- 3- Activitats de tipus expositiu: exposicions teòriques, seminaris, presentació de treballs.
- 4- Treball en col·laboració / treball en equip de l'estudiantat.
- 5- Tutorització individual, de grupal i/o virtual.

El que es pretén no és només aprendre una determinada informació, sinó **formes d'accedir-hi**: és a dir, que creem canals per a accedir a coneixements que són més fàcils de retenir i recordar. A més, interessa tractar de crear un cert **esperit crític** cap a les normes, casos o situacions, i aprendre a **raonar**.

AVALUACIÓ

L'avaluació tindrà en compte els elements següents:

1. Prova escrita de resposta oberta per comprovar la capacitat d'expressió escrita, l'organització d'idees, la capacitat d'aplicació, l'anàlisi i la creativitat: ponderació mínima i ponderació màxima entre 0,0 i 60,0

Necessàriament s'ha de superar aquesta prova per a aprovar l'assignatura.

2. Avaluació contínua del treball realitzat per l'estudiantat al llarg del curs, sobretot pel que fa a les competències de treball individual i en equip, a la identificació de conceptes i processos clau, i també a la preparació i resolució d'exercicis i problemes: ponderació mínima i ponderació màxima entre 0,0 i 25,0

3. Es valorarà l'assistència i la participació de l'estudiantat, tant en sessions presencials a l'aula com en les tutories, i en les activitats complementàries: ponderació mínima i ponderació màxima entre 0,0 i 15,0

Us recordem que:

El plagi és "l'acció de deshonestat al moment de copiar en el substancial obres alienes presentant-les com a pròpies" (Reducindo et al., 2017, p. 300). I, el ciberplagi "ocorre quan es presenta un treball com a fruit del treball personal quan realment és informació copiada parcial, mitjana o totalment d'un autor sense cap mena de crèdits o bibliografia. Normalment succeeix amb textos [...] en línia" (Sarrià i De Francisco, 2018, p. 4).

No incórrer en pràctiques com les referides implica fer un ús responsable i ètic de la informació que s'utilitza en els treballs acadèmics. Les Normes APA-7a Edició són l'instrument imprescindible per a aconseguir l'honestat acadèmica tal com us indicarem en els treballs d'avaluació contínua que presenteu al llarg del quadrimestre.

Dit l'anterior, a partir del segon quadrimestre de primer curs, en totes les assignatures es prestarà especial atenció, en l'avaluació contínua de treballs, al compliment de les pràctiques d'honestedat acadèmica i respecte per la propietat intel·lectual de tercers, mitjançant l'ús de la citació i presentació de treballs acadèmics, seguint normes APA-7a edició.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Añón, M. J. [et al.]. (2004). Lecciones de derechos sociales. Tirant lo Blanch, 2a ed.
- Pisarello, Gerardo (2007). Los derechos sociales y sus garantías. Elementos para una reconstrucción. Trotta.

Complementàries

- Abramovich, V. i Courtis, Ch. (2002). Los derechos sociales como derechos exigibles. Trotta.